Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Cofnodion cymeradwy cyfarfod Fforwm Derbyn Pen-y-bont ar Ogwr a gynhaliwyd ar 23 Mai 2022, ar Teams

Cynrychiolwyr yr awdurdod lleol	
Mr R Davies (RD) - Cadeirydd	Rheolwr Grŵp - Cymorth Busnes
Mrs D Davies (DD) - Ysgrifennydd	Prif Swyddog - Strategaeth Busnes a Pherfformiad
Ms R Garner (RG)	ADY (Anghenion Dysgu Ychwanegol) Arweinydd Blynyddoedd Cynnar, Gwybyddiaeth a Dysgu a CMMI (Namau Meddygol ac Echddygol Cymhleth)
Ms B Davies (BD)	Rheolwr Tîm Gofal Plant
Cynrychiolwyr ysgol	
Mr A Slade	Pennaeth, Ysgol Gyfun Porthcawl
Mrs R Dixon (RDi)	Pennaeth Ysgol y Ferch o'r Sgêr
Mrs K John (KJ)	Pennaeth, Ysgol Gynradd Bracla
Mr J Tarran (JT) – Is-gadeirydd	Pennaeth, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis
Cynrychiolydd rhiant-lywodraethwyr	
Mr W Bond (WB)	Ysgol Gynradd Croesty
Aelodau ychwanegol	
Ms C Christy (CC)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf

1. Croeso, cyflwyniadau ac ymddiheuriadau

Croesawodd RD bawb i'r cyfarfod a gwnaed cyflwyniadau.

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan RG.

Dywedodd RD wrth yr aelodau nad oedd Dr C Smith yn gynghorydd bellach, yn dilyn yr etholiadau lleol diweddar. Byddai'r Cynghorydd Jon-Paul Blundell yn cael ei wahodd i ymuno ag aelodaeth y fforwm ar gyfer 2022-2023.

2. Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 13 Ionawr 2022 a materion yn codi

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod fel rhai cywir.

Nid oedd unrhyw faterion yn codi.

3. Aelodaeth y fforwm

Cyflwynodd DD ddogfen yn manylu ar aelodaeth y fforwm ar gyfer 2021-2022. Fodd bynnag, ailadroddodd RD nad oedd Dr C Smith yn gynghorydd mwyach, yn dilyn yr etholiadau lleol diweddar ac, o ganlyniad, bod aelodaeth Dr Smith o'r fforwm bellach wedi dod i ben.

Dywedodd RD, pan wahoddwyd y Cynghorydd Jon-Paul Blundell i ymuno ag aelodaeth y fforwm ar gyfer 2022-2023, y byddai ganddo'r opsiwn i fod yn gynrychiolydd awdurdod lleol, fel yr Aelod Cabinet dros Addysg, neu gynrychiolydd cymunedol.

Dywedodd DD fod Mrs Anne Robertson, Cyfarwyddwr Ysgolion Archesgobaeth Caerdydd, wedi derbyn gwahoddiad i ymuno ag aelodaeth y fforwm gan ddechrau ym mis Medi 2022.

Dywedodd JT fod Ms Rebecca Morteo wedi'i phenodi'n Arweinydd Addysg Esgobaethol Dros Dro ar gyfer Esgobaeth Llandaf ac fe gytunwyd y byddai DD yn estyn gwahoddiad i ymuno â'r aelodaeth gan ddechrau ym mis Medi 2022.

Cytunodd yr aelodau y dylid estyn gwahoddiad eto i ymuno â'r aelodaeth i bob rhiant lywodraethwr a llywodraethwr cymunedol yn ystod 2022-2023.

Bu'r aelodau'n ystyried a ddylid estyn gwahoddiadau ar gyfer aelodaeth ddi-graidd, er enghraifft, i grwpiau a allai gynrychioli'r gymuned Sipsiwn, Roma a Theithwyr, a gwladolion tramor sydd wedi dod i'r DU i weithio yng ngwasanaethau lleol y GIG. Dywedodd DD wrth yr aelodau fod cyfran y ceisiadau derbyn i ysgolion ar gyfer disgyblion o'r grwpiau hyn yn fach iawn. Awgrymodd DD y dylid ystyried y niferoedd uwch a chynyddol o ddisgyblion sy'n ffoaduriaid ac yn geiswyr lloches, yn enwedig o Syria, Afghanistan, a Wcráin. Awgrymodd RD y dylid cysylltu â Chyngor Ffoaduriaid Cymru ac fe gytunwyd y byddai DD yn gwneud ymholiadau gyda'r sefydliad hwn.

4. Diweddariad am Adroddiad Blynyddol Fforwm Derbyn Pen-y-bont ar Ogwr 2020-2021

Diolchodd DD i JT am ei gymorth wrth sicrhau'r wybodaeth ofynnol gan yr ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir a chadarnhaodd fod yr adroddiad terfynol wedi'i ddarparu i Lywodraeth Cymru.

Dywedodd DD fod yr adroddiad yn cael ei gyfieithu i'r Gymraeg ac y byddai'n cael ei gyhoeddi ar wefan yr awdurdod lleol.

5. Diweddariad ar Bolisi Derbyn Ysgolion yr awdurdod lleol 2023-2024

Dywedodd DD fod ymatebion wedi eu derbyn ar gyfer yr ymgynghoriad ar y trefniadau derbyn ysgolion arfaethedig ar gyfer 2023-2024. Roedd y Cabinet wedi cymeradwyo'r polisi ym mis Mawrth 2022. Felly, roedd yr awdurdod lleol wedi cydymffurfio â'r gofyniad deddfwriaethol bod y trefniadau'n cael eu 'penderfynu' erbyn 15 Ebrill 2022.

Dywedodd RD y byddai’r trefniadau drafft ar gyfer 2024-2025 yn cael eu cyflwyno yng nghyfarfod nesaf y fforwm a’r bwriad oedd i’r polisïau drafft ar gyfer yr ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir gael eu cyflwyno i’w trafod ar yr un pryd.

6. Adroddiad lleoedd a derbyniadau ysgolion – tymor y gwanwyn 2022

Canmolodd RD y wybodaeth yn yr adroddiad.

Eglurodd DD fod yr adroddiad yn darparu ystod o wybodaeth yn ymwneud â derbyniadau ac yn helpu'r fforwm i gyflawni ei gyfrifoldebau, sy'n cynnwys monitro cydymffurfiaeth â'r trefniadau ar gyfer derbyniadau ysgolion fel y manylir yn y polisi.

Amlygodd DD fod y wybodaeth yn yr adroddiad yn ymwneud ag ysgolion y mae'r awdurdod lleol yn awdurdod derbyn ar eu cyfer yn unig. Roedd angen camau gweithredu i gaffael ac integreiddio gwybodaeth gan yr ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir.

Dywedodd DD fod yr adroddiad, oherwydd yr amseru, yn canolbwyntio ar y sefyllfa diwrnod cynnig ar gyfer y rhan fwyaf o'r rowndiau derbyn. Byddai adroddiad yn y dyfodol yn cyflwyno'r safbwyntiau terfynol gan adlewyrchu'r holl geisiadau hwyr.

Amlygodd DD y pwyntiau canlynol:

- Ynglŷn â newidiadau yn nifer y lleoedd Meithrin Rhan-amser sydd ar gael ar gyfer Ionawr ac Ebrill 2022, esboniodd DD fod amrywiad o flwyddyn i flwyddyn yn anochel o ystyried y ffactorau sy'n penderfynu nifer y lleoedd hyn. Eglurir hyn yn y Polisi Derbyn Ysgolion. Y ffactorau sy’n pennu nifer y lleoedd meithrin rhan-amser mewn unrhyw ysgol yw maint ffisegol darpariaeth meithrin ysgol, y nifer derbyn cyhoeddedig ar gyfer disgyblion o oedran statudol, gan nad yw’r awdurdod lleol yn derbyn mwy o ddisgyblion Meithrin Amser Llawn na nifer derbyn cyhoeddedig, a nifer y disgyblion Meithrin amser llawn sydd eisoes ar y gofrestr. Os nad oes lleoedd Meithrin Rhan-amser ar gael ond bod nifer y Feithrinfa Llawn Amser yn isel, mae’r awdurdod lleol yn ymgynghori â’r ysgol i weld a yw’n briodol trosi rhai o’r lleoedd Meithrin Llawn Amser heb eu llenwi yn lleoedd Meithrin Rhan-amser, am y flwyddyn honno.

- Er bod 16% o geisiadau Meithrinfa Rhan-amser ar gyfer Ionawr ac Ebrill 2022 yn geisiadau hwyr, y gobaith oedd y byddai gostyngiad yn nifer y ceisiadau hwyr ar gyfer y cyfnod derbyn nesaf, gan fod y dyddiad cau wedi’i ymestyn i 31 Awst 2022.

- Gwrthodwyd tua 13.9% o'r ceisiadau Meithrin Rhan-amser ar gyfer Ionawr ac Ebrill 2022 gan na ellid cynnig ysgol cyfrwng Saesneg. Fodd bynnag, roedd 4.9% yn geisiadau lle nad oedd unrhyw ysgol ail ddewis wedi'i dewis. Nodwyd bod yn rhaid gwrthod 25 o'r 44 cais am leoedd mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg, sef dros 50%. Tynnodd RD sylw at y ffaith bod yr awdurdod lleol yn mynd ati i archwilio ffyrdd o gynyddu nifer y lleoedd meithrin cyfrwng Cymraeg ar gyfer y dyfodol.

- Y data ar gyfer rownd derbyniadau uwchradd Blwyddyn 7 ar gyfer Medi 2022 oedd y data diwrnod cynnig, gan y byddai ceisiadau hwyr yn parhau i gael eu prosesu hyd at 31 Awst 2022.

- Ni fu unrhyw newid yn nifer y lleoedd oedd ar gael, gan nad oedd y niferoedd derbyn cyhoeddedig wedi newid.

- Unwaith eto, roedd lleoedd yn Ysgol Gyfun Bryntirion wedi'u gordanysgrifio, ond dim ond pum cais a gafwyd lle na ellid cynnig unrhyw le, a hynny oherwydd na ddewiswyd unrhyw ysgol fel ail ddewis.

- Ar gyfer 16% o'r ceisiadau, nid yr ysgol dewis cyntaf oedd yr ysgol ddalgylch. Roedd ceisiadau mewn perthynas â disgyblion sy'n byw y tu allan i'r sir yn cyfrif am 4% o gyfanswm y ceisiadau, gyda'r ceisiadau hyn yn bennaf ar gyfer Ysgol Gyfun Porthcawl.

- Y data ar gyfer rownd derbyniadau dosbarth Derbyn ar gyfer Medi 2022 oedd y data diwrnod cynnig, gan y byddai ceisiadau hwyr yn parhau i gael eu prosesu hyd at 31 Awst 2022.

- Ni fu unrhyw newid yn nifer y lleoedd dosbarth Derbyn sydd ar gael.

- O'r 1041 o geisiadau am leoedd derbyn cyfrwng Saesneg, dim ond chwe achos fu ble na ellid cynnig lle mewn unrhyw ysgol ar y diwrnod cynnig, a oedd o ganlyniad i naill ai dim ysgol ail ddewis neu dim ysgol trydydd dewis.

- Ar gyfer tua 13% o'r ceisiadau Derbyn, nid yr ysgol dewis cyntaf oedd yr ysgol ddalgylch. Unwaith eto, lleoedd yn Ysgol Gynradd Coety ac Ysgol Gynradd Llangrallo wedi eu gordanysgrifio. Roedd lleoedd wedi eu gordanysgrifio yn Ysgol Gynradd Llidiard hefyd, gan ddangos y pwysau parhaus ar leoedd yn yr ardal hon.

- Roedd yn Ysgol Gynradd West Park yng ngorllewin y sir wedi'u gordanysgrifio, ond roedd nifer sylweddol o leoedd heb eu llenwi yn ysgolion cynradd eraill yr ardal.

- Bodlonwyd yr holl ddewisiadau cyntaf ar gyfer lleoedd Derbyn cyfrwng Cymraeg.

- Bu 69 o geisiadau am leoedd Blwyddyn 3 yn Ysgol Iau Llangewydd ar gyfer mis Medi 2022. Ddwy flynedd yn ôl, bu dros 100 o geisiadau am y 90 o leoedd oedd ar gael, sy'n tystio i'r anawsterau sy’n dod yn sgil cyfraddau geni sy’n amrywio.

- Y diwrnod cynnig ar gyfer y rownd derbyn Meithrinfa llawn-amser ar gyfer mis Medi oedd 16 Mai 2022, felly yn ddiweddar iawn.

- Bu gostyngiad bychan yng nghyfanswm y lleoedd Meithrin Llawn amser sydd ar gael ar draws y sir, a all ddigwydd o ganlyniad i ysgolion yn newid yr adeiladau a ddefnyddir ar gyfer disgyblion meithrin; hefyd gall symud o ddosbarth meithrin syth i ddosbarth cymysg gyda disgyblion Derbyn gael effaith.

- Roedd lleoedd mewn naw ysgol cyfrwng Saesneg wedi'u gordanysgrifio, sef y nifer fwyaf erioed. Roedd y broses ddyrannu wedi bod yn arbennig o anodd oherwydd nifer yr ysgolion wedi'u gordanysgrifio yn y gogledd-ddwyrain, gyda llawer o ymgeiswyr yn dewis yr ysgolion hynny naill ai fel dewis cyntaf, ail neu drydydd dewis. Mae hon yn broses sy'n cael ei chyflawni gan staff yr awdurdod lleol ar hyn o bryd ac roedd tri aelod o staff wedi gweithio am ddiwrnod cyfan i gwblhau a gwirio'r dyraniadau ar gyfer y naw ysgol hyn yn unig.

- Er gwaethaf y gordanysgrifio, yn gyffredinol, derbyniodd ychydig llai na 96% o ymgeiswyr gynnig lle yn eu hysgol dewis cyntaf, gyda 98.7% o ymgeiswyr yn derbyn naill ai eu hysgol dewis cyntaf, ail neu drydydd dewis.

- Ni ddewisodd nifer sylweddol o ymgeiswyr eu hysgol ddalgylch fel eu dewis cyntaf; fodd bynnag, nid oedd hyn yn anarferol i ymgeiswyr meithrinfa, gan fod llawer o rieni yn gwneud cais am ysgolion a allai fod yn agos at ble maent yn gweithio, neu'n agos at ble mae aelodau'r teulu yn byw.

- Cafwyd 25 o geisiadau gan drigolion y tu allan i'r sir, sy'n arferol gan nad yw Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot yn cynnig lleoedd Meithrinfa Llawn Amser, sef lleoedd Meithrin Rhan-amser yn unig. O ganlyniad, bob blwyddyn, derbynnir rhai ceisiadau am leoedd Meithrin Llawn Amser ym Mhen-y-bont ar Ogwr gyda'r plant fel arfer yn symud i leoedd Derbyn yng Nghastell-nedd Port Talbot y flwyddyn ganlynol.

- Ni wrthodwyd unrhyw geisiadau am leoedd Meithrin Llawn Amser cyfrwng Cymraeg.

- Roedd Adran 6 o'r adroddiad yn darparu amrywiaeth o wybodaeth, gan ddangos cydymffurfiad â gofynion polisi.

Dywedodd DD y byddai'r adroddiad nesaf yn cynnwys data a gwybodaeth am dderbyniadau a throsglwyddiadau yn ystod y flwyddyn ac apeliadau derbyn.

Tynnodd RD sylw at y ffaith nad yw data'n cael ei rannu'n rheolaidd rhwng RCT a Phen-y-bont ar Ogwr ar nifer y ceisiadau y tu allan i'r sir a byddai hyn yn ddefnyddiol iawn. Hefyd, deall pryd y gallai Ysgol Gyfun Tonyrefail fod yn anelu at ordanysgrifio, o ystyried y gall rhieni sy'n byw yn ardal Abercerdin wneud cais am leoedd yn yr ysgol honno. Dywedodd CC fod gormod o leoedd yn Ysgol Gyfun Tonyrefail. Cytunodd CC i ddarparu data ar nifer y disgyblion ar gofrestr ysgolion RCT sy'n byw ym Mhen-y-bont ar Ogwr a chytunodd RD y byddai Pen-y-bont ar Ogwr yn dychwelyd.

Holodd CC a oedd Ysgol Gyfun Pencoed yn llawn ar gyfer Blwyddyn 7 ym mis Medi 2022 a chadarnhaodd DD fod lleoedd ar gael o hyd.

Gofynnodd KJ sut y byddai rhieni'n cael gwybod ble mae lleoedd ar gael os gwrthodir eu dewisiadau a phryd y byddai cludiant yn cael ei ddarparu. Dywedodd DD fod yr awdurdod lleol, ar gyfer y rownd derbyniadau Derbyn ar gyfer mis Medi, wedi galluogi rhieni i gofnodi dewis ar gyfer tair ysgol, yn hytrach na dwy, gan y rhagwelwyd gordanysgrifio mewn rhai ysgolion. Os na allai'r awdurdod lleol fodloni'r dewis cyntaf,

byddai'r cais yn cael ei gynnwys yn awtomatig yn y broses i ddyrannu lleoedd yn yr ysgol ail ddewis a'r un peth ar gyfer yr ysgol trydydd dewis, os oedd angen. Dim ond chwe chais a fu lle na ellid cynnig lle mewn unrhyw ysgol ar y diwrnod cynnig, a oedd wedi digwydd o ganlyniad i naill ai dim ysgol ail neu drydydd dewis. Mae'r llythyrau hysbysu yn egluro y dylent gysylltu â'r awdurdod lleol i drafod y sefyllfa. Pan fyddant yn cysylltu â ni, rydym yn gwrando ar yr hyn a allai fod yn bwysig iddynt a sut y gallwn eu cynorthwyo. Rhaid inni gymryd gofal mawr i sicrhau ein bod yn prosesu ceisiadau newydd yn y drefn briodol. Er enghraifft, rhaid i riant sydd wedi cael gwrthodiad o bob un o'r tri dewis gael eu blaenoriaethu am le mewn ysgol arall cyn rhiant na wnaeth gofnodi ail neu drydydd dewis. Yn fuan ar ôl y diwrnod cynnig, cytunwyd ar leoedd mewn ysgolion eraill ar gyfer y chwe phlentyn. Mae'r sefyllfa o ran trafnidiaeth yn dibynnu ar amrywiaeth o ffactorau a'r achos unigol. Er enghraifft, pe na bai unrhyw un o'r ysgolion a ffefrir yn ysgol ddalgylch, ni fyddai hawl i gludiant i unrhyw ysgol arall.

Esboniodd RD pe bai'r ysgol dewis cyntaf yn ysgol ddalgylch, a'i bod yn cael ei gwrthod, a lle'n cael ei gynnig yn yr ysgol ail ddewis, byddai cludiant yn cael ei ddarparu o'r pellter ac os mai'r ysgol ail ddewis oedd yr ysgol agosaf at ysgol y dalgylch. Os nad yr ysgol ail ddewis oedd yr ysgol agosaf at yr ysgol ddalgylch, ni fyddai cymhwyster ar gyfer cludiant. Felly, mae nifer o ffactorau'n pennu'r ddarpariaeth trafnidiaeth.

7. Derbyniadau ysgol – plant o Wcráin

Amlinellodd RD fod y sefyllfa, i ddechrau, o ran derbyniadau i ysgolion wedi bod yn eithaf heriol.

Roedd Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi cynghori awdurdodau derbyn bod angen i deuluoedd sy'n cyrraedd o Wcráin gael eu sgrinio am dwbercwlosis a'r neges oedd na ddylid caniatáu i unrhyw blentyn fynychu'r ysgol os nad oedd wedi cael ei sgrinio am dwbercwlosis ac wedi cael cliriad meddygol. Ein pryder oedd nad oedd deddfwriaeth derbyn yn caniatáu i ni gynnal proses cais derbyn.

Y cyngor presennol yw y gall plant hyd at bob oed fynychu'r ysgol cyn cael eu sgrinio, os ydynt yn teimlo'n iach, ond dylai disgyblion dros yr oed gael cliriad meddygol cyn mynychu'r ysgol. Fodd bynnag, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi pwysleisio na ellid mandadu sgrinio, sydd wedi ychwanegu at gymhlethdod pellach. Rhoddir gwybod i rieni am hyn pan fyddwn yn prosesu ceisiadau ac yn cynnig lleoedd. Rydym yn cynghori rhieni i gofrestru gyda meddyg teulu fel y gall y bwrdd iechyd atgyfeirio'r plentyn i gael ei sgrinio. Yn anffodus, mae'n ymddangos y bu rhai anawsterau o ran cyfathrebu â meddygon teulu. Mae meddygon teulu wedi bod yn cynnal rhywfaint o sgrinio'r plant hyn ac nid ydynt wedi sylweddoli bod angen sgrinio TB arbenigol. Felly, mae materion mewn rhai achosion wedi bod yn fwy cymhleth na'r disgwyl. Wrth gyfathrebu ag ysgolion ynghylch derbyn plentyn, mae'r awdurdod lleol wedi bod yn nodi'r sefyllfa o ran pryd y dylid caniatáu i'r plentyn ddechrau mynychu.

Esboniodd DD fod sawl unigolyn sy'n lletya wedi herio'r oedi cyn i blant ddechrau yn yr ysgol nes bod canlyniad y sgrinio yn hysbys. Amlygodd DD, a chytunodd CC, fod sylwadau gan rai aelodau yng nghyfarfod diweddar Grŵp Derbyn CCAC yn awgrymu nad oedd pob awdurdod lleol wedi dehongli cyngor Iechyd y Cyhoedd ynghylch sgrinio TB yn yr un modd. Roedd cynrychiolydd Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i godi rhai o'r pwyntiau a wnaed. Dywedodd DD fod y cyfathrebiad gan Iechyd Cyhoeddus Cymru

yn nodi y byddai'r sefyllfa o ran sgrinio TB a derbyniadau ysgolion yn cael ei hadolygu bob pedair wythnos.

Esboniodd DD fod Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau bod y ddeddfwriaeth derbyn a pholisïau awdurdodau derbyn yn berthnasol yn yr un modd â phob cais arall, ac nad oes gan y plant hyn statws ‘eithriad’ cyffredinol. Roedd rhai a oedd yn lletya wedi mynegi eu bod yn anghytuno’n gryf â'r safbwynt hwn. Hefyd, roedd sawl a oedd yn lletya wedi cwblhau’r ceisiadau derbyn ac wedi anfon y rhain at yr awdurdod lleol, ond ni ellid prosesu’r rhain, fel y cadarnhawyd gan Lywodraeth Cymru. Rydym angen cais gan riant. Mae sawl sy’n lletya hefyd wedi herio'r gofyniad hwn.

Dywedodd DD fod 19 o geisiadau wedi dod i law hyd yn hyn, gan rieni. Tri chais meithrin a oedd yn gymysgedd o ran amser a llawn amser. Roedd wyth yn geisiadau am leoedd mewn ysgolion cynradd o'r Dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6, ac wyth yn geisiadau am leoedd mewn ysgolion uwchradd. O'r wyth cais ar gyfer ysgolion cynradd, gwrthodwyd chwech gan nad oedd lleoedd ar gael yn yr ysgolion y gofynnwyd amdanynt, sef Ysgolion Cynradd Coety, Tremaen, Pen-y-bont a Chroesty. Roedd lleoedd mewn ysgolion eraill wedi'u cynnig. Cafodd un ei dderbyn. Aros am benderfyniadau ar y cynigion amgen a oedd yn weddill. Cadarnhaodd DD fod rhieni'n cael gwybod am yr ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir ac y gallent gysylltu â'r ysgolion hynny'n uniongyrchol.

Dywedodd DD fod pump o'r wyth cais am leoedd ysgol uwchradd yn geisiadau am leoedd yn Ysgol Gyfun Porthcawl. Roedd chwech o'r ceisiadau yn ymwneud â disgyblion ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11. Gan nad yw lefelau addysgol pob plentyn yn hysbys, mae hyn yn heriol i ysgolion. Roedd ceisiadau ar gyfer Blwyddyn 11 wedi cyflwyno heriau o ystyried mai hon yw'r flwyddyn TGAU olaf, roedd disgyblion eisoes yn sefyll eu harholiadau a dim ond wrth sefyll arholiad yr oeddent yn mynychu'r ysgol. Cynigiwyd cyngor ac arweiniad i'r rhieni.

Roedd y rhan fwyaf o deuluoedd oedd wedi cyrraedd hyd yma yn cael eu lletya ym Mhorthcawl ac roedd yn hysbys bod mwy o deuluoedd ar fin cyrraedd ardal Porthcawl. Dywedodd DD fod nifer yr ymholiadau cyffredinol gan westeion yn sylweddol, a'i bod yn amlwg y byddai llawer mwy o deuluoedd yn cyrraedd. Er ei bod yn ymddangos yn debygol y byddai mwy o wasgariad daearyddol, roedd y rhan fwyaf o deuluoedd ar hyn o bryd yn ardaloedd Porthcawl a Choety.

Eglurodd DD pan fydd penderfyniad derbyn, gwneir yr ysgol yn ymwybodol o'r gweithdrefnau asesu sydd mewn lle ar gyfer disgyblion Saesneg fel Iaith Ychwanegol a rôl y Tîm Ymgysylltu Addysg wrth gefnogi disgyblion SIY. Felly, mae'r Tîm Ymgysylltu Addysg hefyd yn cael ei hysbysu am bob derbyniad.

Dywedodd DD y bu cyswllt gan un teulu nad oedd wedi cyrraedd o dan gynllun lletya, ond o dan y cynllun fisa. Roedd y rhiant wedi gwneud cais am le yn Ysgol Uwchradd Gatholig yr Archesgob McGrath, ond roedd lle wedi’i wrthod. Mae'r rhiant wedi gofyn i DD ei chynrychioli mewn apêl yn erbyn y gwrthodiad ac roedd DD wedi egluro nad oedd hyn yn bosibl. Yng nghyfarfod diweddar CCAC, roedd rhai awdurdodau lleol yn adrodd am gofrestriadau apêl gan deuluoedd Wcráin. Bydd angen ystyried sut y caiff y teuluoedd hyn eu cefnogi i lywio'r broses apelio.

Dywedodd DD mai Sir Fynwy a Sir Gaerfyrddin a adroddodd y nifer uchaf o geisiadau ar gyfer plant o Wcráin yn y cyfarfod diweddar gan CCAC. Hefyd, yn y cyfarfod, cadarnhaodd Llywodraeth Cymru fod angen adrodd bob pythefnos ar nifer y ceisiadau. Soniodd y cynrychiolydd o Gasnewydd am oedi rhwystredig wrth sefydlu sgrinio TB lleol. Dywedodd sawl cynrychiolydd, yn eu hawdurdodau, fod yr holl gyfathrebu a chyswllt â theuluoedd o Wcráin yn cael ei drin gan set o gydlynwyr a swyddogion ymgysylltu â theuluoedd, a bod y trefniadau hyn yn gweithio'n dda. O ganlyniad, roedd angen i'w timau derbyn wneud penderfyniad derbyn yn unig a dim byd arall.

Dywedodd RD mai'r wybodaeth ddiweddaraf oedd bod disgwyl 65 o unigolion o Wcráin ym Mhen-y-bont ar Ogwr, a bod disgwyl i hyn gynyddu. Dim ond un rhan o'r pecyn cymorth i'r teuluoedd oedd lleoedd ysgol i'r plant.

8. Diweddariad Grŵp Derbyniadau CCAC (Cymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg Cymru)

Dywedodd DD wrth yr aelodau am eitemau pellach a drafodwyd yng nghyfarfod diweddar Grŵp Derbyn CCAC.

- Roedd cynrychiolydd Llywodraeth Cymru wedi dweud bod dilyniant tuag at ymgynghori ar y Cod Derbyn i Ysgolion newydd a'r Cod Apeliadau Derbyn i Ysgolion newydd. Roedd y dogfennau'n cael eu cyfieithu i'r Gymraeg. Mae'n debyg y cynhelir yr ymgynghoriad yn 2022-2023. Er y bu awgrym y gallai aelodau Grŵp Derbyn CCAC weld copi ymlaen llaw o'r dogfennau hyn, nid oedd dim wedi'i ryddhau.

- Roedd cynrychiolydd Llywodraeth Cymru wedi dweud bod diwygiad i'r rheoliadau Gwybodaeth Ysgolion wedi'i osod. Er nad oedd wedi'i ffurfioli eto, byddai'n dileu'n ffurfiol y gofyniad i gynhyrchu'r prosbectws cyfansawdd blynyddol ar ffurf copi caled.

- Roedd cynrychiolydd Llywodraeth Cymru wedi dweud y gallai gwrandawiadau apêl derbyn rhithiol barhau hyd at 30 Medi 2022, ond ar ôl y dyddiad hwnnw, rhaid iddynt ddychwelyd i ffurf wyneb yn wyneb. Roedd hyn oherwydd y byddai deddfwriaeth frys COVID-19 a oedd yn caniatáu apeliadau rhithiol yn dod i ben ar 30 Medi 2022. Roedd Llywodraeth Cymru yn bwriadu ceisio adborth ar y modd y cynhelir gwrandawiadau apêl yn ystod y pandemig a byddai arolwg yn debygol. Nodwyd bod Lloegr eisoes yn ymgynghori ar newid parhaol i ganiatáu apeliadau rhithiol, ac er y gallai hynny ddigwydd yng Nghymru, ni fydd yn broses di-dor.

- Cafwyd trafodaeth ddiddorol ar restrau aros ar gyfer ceisiadau derbyn yn ystod y flwyddyn a wrthodwyd. Dywedodd DD ei bod yn amlwg bod arfer o ran rheoli rhestrau aros yn amrywio ledled Cymru. Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, y polisi a’r arfer yw rhoi’r plentyn ar restr aros yr ysgol am gyfnod o dri mis. Fodd bynnag, roedd yn amlwg nad oes gan rai awdurdodau restr aros ar gyfer ceisiadau derbyn yn ystod y flwyddyn ac mae'n ofynnol i rieni ailymgeisio os ydynt yn dymuno parhau i ddilyn lle yn yr ysgol. Dywedodd DD nad oedd y practis ym Mhen-y-bont ar Ogwr wedi achosi unrhyw anawsterau. Dywedodd CC nad oedd gweithredu rhestr aros yn RCT wedi achosi unrhyw anawsterau a bu'r rhestr aros yn ddefnyddiol i lenwi lleoedd cyn gynted ag y byddent ar gael.

- Bu trafodaeth ddiddorol ar feini prawf gordanysgrifio meddygol. Roedd yn ymddangos bod y rhan fwyaf o awdurdodau lleol wedi rhoi’r gorau i ddefnyddio maen prawf o’r fath o gwbl. Mae'n ymddangos bod y rhan fwyaf o'r rhai sy'n defnyddio maen prawf o'r fath yn dymuno rhoi'r gorau i'w ddefnyddio. Dywedodd CC nad yw RCT erioed wedi defnyddio maen prawf meddygol ac nad oedd unrhyw fwriad i fynd ar drywydd maen prawf o'r fath yn y dyfodol. Dywedodd DD fod rhesymau meddygol am le mewn ysgol benodol yn cael eu hawlio'n amlach gan rieni, ond anaml y bodlonir y gofynion tystiolaeth angenrheidiol. Yng nghyfarfod CCAC, mae’r cynrychiolydd o Sir Fynwy wedi datgan eu bod wedi tynnu’r meini prawf gordanysgrifio meddygol o’u polisi ond eu bod wedi eu hadfer ar ôl beirniadaeth gan banel apêl.

Tynnodd RD sylw at y ffaith y byddai dychwelyd i apeliadau derbyn wyneb yn wyneb yn achosi anawsterau oherwydd efallai na fydd llawer o aelodau'r panel yn dymuno cymryd rhan mewn gwrandawiadau wyneb yn wyneb mwyach. Mae aelodau'r panel yn wirfoddolwyr. Mae peidio â gorfod teithio a gallu cymryd rhan o gartref wedi bod yn fuddiol. Cydnabu'r aelodau fod manteision hefyd i rieni gyflwyno eu hachosion o’u cartrefi eu hunain. Roedd siom cyffredinol y byddai'r ffactorau hyn, yn ogystal â'r anhawster gyda lleoliadau addas a chostau, yn codi eto.

9. Unrhyw fusnes arall

Ni chodwyd unrhyw faterion i'w hystyried.

10. Dyddiad y cyfarfod nesaf

Cytunwyd mai dyddiad y cyfarfod nesaf fyddai 27 Medi 2022, am 2pm.

Diolchodd RD i'r holl fynychwyr am eu presenoldeb a'u cyfraniadau.